

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.03.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Рейтингът на България може да се понижи при рязък завои в икономическата политика**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/03/04/2014925_reitingut_na_bulgaria_moje_da_se_poniji_pri_riazuk/

Кредитният рейтинг на България "BBB-" и стабилната му перспектива остават непроменени от рейтинговата агенция Standard & Poor's. В специален анализ с въпроси и отговори за България, провокиран от оставката на правителството и протестите, се посочва, че агенцията вярва в това, че страната ще продължи да следва благоразумна фискална политика, както и в предишните години, с което е постигнала едни от най-ниските показатели за бюджетен дефицит и държавен дълг в ЕС.

Все пак от агенцията предупреждават, че кредитният рейтинг на страната би могъл да бъде понижен, ако се влоши политическата среда или пък се промени курсът на провеждане на стабилна икономическа политика.

Добри резултати

"Рейтингът отразява виждането ни, че спазването на благоразумна фискална дисциплина е присъщо на българските политически сили, ниския публичен дълг и дефицит, както и перспективите за икономически растеж", твърдят авторите на анализа. Други силни страни са спадът на външните задължения на държавния и частния сектор от 193% спрямо БВП през 2009 г. до 110%.

Това означава, че в следващите години частният и публичният сектор ще са изложени на по-малък натиск за обслужване на външните си задължения, а в същото време бизнес климатът няма да се влошава допълнително под влияние на несигурността, която поражда смяната на правителството.

"Риск за понижаване на кредитния рейтинг би било влошаването на политическата среда и отмяна на сегашния политически консенсус за провеждане на стабилна икономическа политика.

Това може да промени оценките ни за очакваните приходи и гъвкавостта на разходите, както и цялата предвидимост на политическата система. Влошаване на ликвидността на международните пазари също може да засегне кредитния рейтинг на България. Стабилната перспектива пред рейтинга обаче отразява допускането ни, че в следващите две години вероятността да настъпят такива събития е под една трета", се казва още в съобщението, посветено на България.

Обещания и популизъм

Макар и Standard & Poor's да очакват запазване на политиката за стабилни публични финанси, все пак имат и опасения. Според анализаторите предстоящата предизборна кампания ще е доминирана от дебати за бъдещето на енергийния сектор, изграждането на втора атомна електроцентрала в Белене и високите сметки за електроенергия, които изпращат разпределителните дружества.

Призивите за национализация и проблемите, които може да причини подобно популистко говорене, се отчитат от агенцията, макар и това да не е основният сценарий за развитие на България.

Какво се очаква от изборите

В доклада си агенцията коментира, че разликата в рейтингите на двете водещи политически сили - ГЕРБ и ДПС, се смалява и изходът от изборите е непредвидим. В същото време обаче се изключва възможността за еднопартийно правителство и основен сценарий е да има коалиция, доминирана или от ГЕРБ, или от социалистическата партия.

"България на гражданите" на Миглена Кунева и ДПС пък се очертават като най-вероятните коалиционни партньори при сформирването на правителство след парламентарните избори.

Като основна разлика между политическите намерения на двете партии експертите посочват намерението на БСП да замени плоския данък с прогресивен и на ГЕРБ да го запази единната ставка от 10%.

Standard & Poor's е втората рейтингова агенция, която обръща внимание на политическата нестабилност в България след оставката на кабинета "Борисов", но за момента преценява, че няма опасност да се стигне до икономически сътресения. Миналата седмица от Moody's коментираха, че следващото правителство ще се принуди да увеличи публичните си разходи и бюджетния дефицит под общественения натиск за мерки, които да стимулират икономиката. "Която и партия да вземе властта, ще има предвид противопоставянето на избирателите срещу строгата фискална дисциплина и желанието за стимулиращи държавни разходи – повишаване на доходите и субсидиите", се каза в съобщение на Moody's. Те дори прогнозираха през тази година бюджетният дефицит да надхвърли 1.8% от брутния вътрешен продукт при прогноза на управляващите той да е най-много 1.3%.

✓ Апатичен избор

http://www.capital.bg/biznes/2013/03/04/2015249_apatichen_izbor/?ref=akcentmenu

След като през миналата година таксата от 20 лв. при смяна на пенсионен фонд започна да се плаща отделно, чувствително е намалял броят на осигурените, които са потърсили ново дружество. Преди това имаше възможност парите се теглят от натрупаната осигурителна сума.

Млади и безгрижни

Публикуваните данни от Комисията за финансов надзор показват още, че младите хора, които започват първа работа на трудов договор, по-рядко се възползват от възможността сами да изберат в коя компания да отива вноската им за втора пенсия. За миналата година 52.6% от тях не са направили избор и в резултат са били служебно разпределени от НОИ. През 2011 г. делът им е бил малко над 46% (виж таблицата). Подобна тенденция има и при професионалните пенсионни фондове, които са задължителни за работещите при тежки условия на труд.

Още от създаването на допълнителното пенсионно осигуряване след 2000 г. интересът към самостоятелен избор е доста слаб. Сериозна спънка пред това е незнанието. Често от това се възползват и пенсионни компании, които в договорка с работодателя "убеждават" работниците си да се преместят. Обикновено служителят не знае правата си и се съгласява под страх от уволнение.

Интерес има, действия - не

Даниела Петкова, главен изпълнителен директор на ПОК "Доверие", обясни, че интересът към пенсионното осигуряване не е намалял, напротив – все повече хора питат какво става с парите им за пенсия. Тя си обяснява по-малкият брой прехвърляния между фондовете с промяната в наредбата за плащането на таксата за преместване.

"В крайна сметка обаче намалелият брой прехвърляния може би е признак на това, че когато трябва да си платят таксата отделно, хората се замислят повече какви са причините да се прехвърлят. Това провокира и повече интерес и те се питат защо да се преместят, разглеждат възможностите си", коментира Петкова. Според нея е нормално младите хора, които започват работа, да не се интересуват особено от пенсионното си осигуряване на този етап от живота си. От друга страна, добави Петкова, това зависи и доколко пенсионните компании са активни и успяват да стигнат до започващите първа работа. Тя смята, че като цяло дружествата трябва да имат повече разяснителни кампании, но засега без отговор остава общото им предложение до Министерството на образованието в средното училище да има няколко часа по темата.

Като цяло от прехвърлянията между задължителните фондове губещи са големите компании (в таблицата те са подредени по пазарен дял), изключение е "ДСК-Родина". При нея привлечените клиенти са повече от напусналите, но в доброволния фонд е обратното. В този вид осигуряване единствено "Доверие" и "Съгласие" са успели значително да увеличат общия брой на клиентите си. Цитираните данни са нетни разлики между напуснали и нови клиенти, като отделно всяка компания е изгубила или привлякла определен брой осигурени.

Да си знаем правата

Макар че все по-често се пише какви са правата за осигуряване в допълнителен фонд, много хора продължават да не са наясно къде отиват всеки месец 5% осигуровка. По правило до три месеца след започване на първа работа на трудов договор (или пък сте самоосигуряващ се) трябва да се избере дружество за задължително пенсионно осигуряване – това е за всеки, роден след 1959 г. За работещите при тежки условия на труд това включва и професионален фонд за ранната им пенсия. Ако не бъде избран доброволно фонд, НОИ разпределя служебно. Колкото по-голям пазарен дял има един фонд, толкова по-вероятно е да попаднете в него. Следват две години, в които не можете да се местите.

За да разберете къде сте разпределен, трябва да подадете заявление до НОИ, откъдето да ви издадат код за проверка. Би трябвало да получавате и годишно извлечение какво има в партидата ви за пенсия, което дружествата пращат до края на май – в случай че имат верния ви адрес. Когато не сте доволен от пенсионната си компания, можете да се прехвърлите в друга, като просто отидете в новата и подадете заявление. Таксата за смяна е 20 лв. Максимумът за преместване е по веднъж всяка година и това може да стане единствено с ваше съгласие. Незаконна е намеса на работодател или друго лице, което да оказва натиск.

Служебно разпределени

Година ▼▲	универсални ▼▲	професионални ▼▲
2010	64.62%	87.91%
2011	46.22%	79.05%
2012	52.6%	82.11%

Прехвърлянията (разлика между напуснали и привлечени клиенти)

<i>Дружество универсални професионални доброволни</i>			
"Доверие"	-7 211	-877	1 603
"Съгласие"	-7 212	-233	1 395
"ДСК-Родина"	7 527	564	-186
"Алианц България"	-4 531	332	-2 455
"ЦКБ-Сила"	4 024	192	-119
"Ай Ен Джи"	2 506	-115	-144
"Бъдеще"	-1 414	-147	-257
"Топлина"	1290	111	163
"Пенсионносиг . институт"	5 021	173	0
<i>Общо прехвърлени</i>	<i>в универсални фондове</i>	<i>в професионални фондове</i>	<i>в доброволни фондове</i>
- лица	84 632	6 685	4 780
Промяна спрямо 2011	-51.0%	-43.4%	27.8%
- пари (в хил. лв.)	134 391	21 941	6 743
Промяна спрямо 2011	-26.8%	-33.8%	22.2%